

LEVEN MET BEPERKINGEN

Het boek

LEVEN MET BEPERKINGEN

is geschreven

en

geïllustreerd

door:

Frans Claessens

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	<i>7</i>
<i>'t Begin van een leven</i>	<i>9</i>
<i>De komst van z'n eerste broertje</i>	<i>15</i>
<i>Het 2de broertje van Jozef</i>	<i>22</i>
<i>Naar school in Zuid-Limburg</i>	<i>31</i>
<i>Vroeg opstaan</i>	<i>37</i>
<i>Het eerste zwemdiploma</i>	<i>44</i>
<i>'t Tweede zwemdiploma ook gehaald</i>	<i>52</i>
<i>Naar het ziekenhuis in Heerlen</i>	<i>64</i>
<i>In Cadier en Keer naar school</i>	<i>69</i>
<i>Nu naar de L.T.S. in Venray</i>	<i>79</i>
<i>Het 2de jaar naar de L.T.S.</i>	<i>89</i>
<i>'t Derde jaar in Venray op school</i>	<i>99</i>
<i>Het timmerdiploma gehaald</i>	<i>107</i>
<i>Meubelmaker en stoffeerder worden</i>	<i>120</i>
<i>Het halen van 't middenstandsdiploma</i>	<i>138</i>
<i>Elf jaar begeleider bij „Jera 70”</i>	<i>149</i>
<i>Als timmerman bij de „NLW”</i>	<i>173</i>

<i>Het eerste huwelijk van Jozef</i>	184
<i>Jozef als voorlopige voorman</i>	203
<i>'t Overlijden van zijn moeder</i>	218
<i>Zijn beperking erger geworden</i>	228
<i>De onverwachte scheiding</i>	236
<i>Leerlingen leren met hout werken</i>	250
<i>Het overlijden van z'n vader</i>	262
<i>25 Jaar werkzaam bij de „NLW”</i>	270
<i>De tweede echte liefde voor Jozef</i>	277
<i>Jozef gaat voor de 2de keer trouwen</i>	286
<i>De huwelijksreis</i>	294
<i>Abraham geworden</i>	302
<i>Volledig afgekeurd</i>	311
<i>Enkele verzorgde vakanties</i>	317
<i>Voor de zesde keer verhuizen</i>	331
<i>Wat is Spasme en hoe ga je ermee om</i>	339
<i>Biografie over de schrijver van dit boek</i>	345

Voorwoord

Dapper dat Frans zijn levensverhaal heeft opgeschreven.

Het is niet makkelijk om met een beperking te moeten leven.

Frans geeft niet op!

Dit is echt een voorbeeld van “eigen-kracht”.

Ik wens iedereen veel leesplezier toe.

Margreet de Leeuw-Jongejans

Wethouder Jeugd, Onderwijs en Gezondheid

‘t Begin van het leven

In het najaar van 1958 begon Stefano Meulendijcks met het bouwen van ‘n woning op een stuk grond, wat hij had gekocht van zijn vader Frans-Jozef.

Dat stuk grond was ruim een hectare groot. Zijn vader had namelijk een grote boerderij, voor die tijd, met veel grond erom heen.

Bij de woning werd vrijwel meteen ook een stal gebouwd voor varkens in te kunnen houden.

Er kwam voor die tijd, ook een vrij grote kippenfarm naast de woning te staan.

Deze farm heeft Stefano gedeeltelijk zelf gebouwd, met behulp van een aannemer, die ook in Ysselsteyn gevestigd was.

De aannemer kwam toen Stefano de muren had gemetseld, op een zaterdagmorgen met de spanten, om ze erop te bevestigen.

Nu bleken deze niet te passen, want ze waren langer als de farm breed was en dus moesten er stukken afgezaagd worden, om ze wel passend te kunnen krijgen.

De aannemer deed dit niet bij alle spanten aan de zelfde kant, zodat het middelpunt van het dak er golvend uit zag.

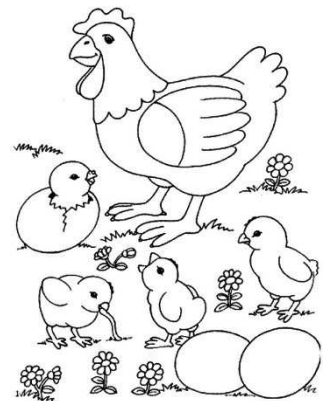
Dus moest de aannemer gaan kijken wat hij hier aan kon doen, om te zorgen dat het wel helemaal recht werd.

Nadat deze farm klaar was, zouden er 3000 kippen in gehuisvest worden.

Dit was voor die tijd de grootste kippenfarm van het dorpje

Ysselsteyn, te gemeente Venray in provincie Limburg gelegen.

Dit zou niet lang duren, want korte tijd later

werden er in dat zelfde dorp, natuurlijk grotere kippenfarmen gebouwd.

Toen in het jaar erop de woning en de stallen klaar waren, dit was in de lente van het jaar 1959, moesten er dieren in de stallen komen.

Het huis werd ondertussen ook ingericht, want dit moest vóór 16 juni van dat jaar gereed zijn.

Op die dag zou Stefano Meulendijcks namelijk gaan trouwen met Hendrica Oerleman.

Zij was woonachtig in Helmond en bij haar thuis hadden ze een grote tuinderij.

Hendrica had wel een rijbewijs, omdat ze dat bij hen thuis mochten halen en het door haar ouders werd betaald.

Zij stond namelijk elke zaterdag op de weekmarkt, die in Helmond gehouden wordt.

Hendrica moest daar met hun auto alle groente en fruit mee naar toe nemen.

Je begrijpt wel, dat Stefano voor hij ging trouwen, heel veel kilometers had afgelegd om

bij zijn geliefde te komen.

Het was in die tijd ook niet zo gemakkelijk als tegenwoordig, omdat je er toen meestal over een fietspad van zand heen moest fietsen.

Hij kon namelijk geen auto rijden, omdat zijn ogen daar niet goed genoeg voor waren.

In die tijd hadden ook nog niet zoveel mensen een auto.

Op 16 juni van het jaar 1959, zijn Stefano Meulendijcks en Hendrica Oerleman in het gemeentehuis van Helmond in het huwelijk getreden.

Men is ook in deze woonplaats voor de kerk getrouwd en toen zijn ze in het huis van Stefano te Ysselsteyn gaan wonen. Hendrica en haar man zijn niet lang alleen geweest, want men heeft op 28 februari van het jaar 1960 een zoon gekregen.

Deze zoon was enkele weken te vroeg geboren,

*maar zag er op dat moment gewoon gezond uit.
De baby kreeg de namen Frans-Jozef,
Alexanderia, Paulina en Marianne.
Zijn roepnaam zou, Jozef worden.
Hij is niet in 't ziekenhuis, maar gewoon thuis
op carnavalszondag geboren.
Gauw genoeg nadat hij was geboren, kwam de
carnavalsvereniging met een spaarboekje en er
stond 'n bedrag van 25 gulden in geschreven.
Dit was 'n mooi begin van het leven, nietwaar?
Enige tijd later werd Jozef in de kerk „St. Oda”
te Ysselsteyn gedoopt, door een pastoor.
Na enige tijd kwam de huisarts er achter, dat
het met hem toch niet helemaal in orde was.
Dat bleek na enkele onderzoeken, spasme te
zijn en dit zou hij z'n leven mee zich dragen.
Als iemand spasme heeft, betekent het net als
bij Jozef, dat niet altijd de spieren doen, wat ze
op 't gevraagde moment zouden moeten doen.
Meestal is er dan een aansturingsfout in de*

hersenen en dat was deze keer vrijwel zeker veroorzaakt door de voedvrouw, die bij de bevalling van Jozef heeft geholpen.

Zij had namelijk te hard op het hoofdje van hem gedrukt tijdens dat hij ter wereld kwam.

Dit zal nooit te bewijzen zijn, maar naar later in zijn leven zal blijken, heeft hij waarschijnlijk er een vochtblaas in zijn hersenen aan overgehouden die voor problemen blijft zorgen.

Ongeveer vier maanden na de geboorte van hun eerste zoon, gaf 'n gynaecoloog in het ziekenhuis hen te kennen, dat Stefano zijn vrouw Hendrica een miskraam zouden krijgen.

Het zou als alles wel goed was gegaan, een tweeling zijn geworden.

Men kan begrijpen, dat zij er behoorlijk verdrietig om zijn geweest.

Jozef was toen bijna vijf maanden oud.

Hij kreeg er gelukkig toch nog een speelkameraadje bij, al was dat nu wat later.

De komst van z'n eerste broertje

Na deze teleurstelling, kwam er ruim negen maanden later toch een broertje bij.

Hij is geboren op drie mei van het jaar 1961 en kreeg de roepnaam, Alex.

Het was een kerngezonde zoon, maar is wel in het Elisabeth Ziekenhuis te Venray geboren.

Nu had Jozef er tenminste wel een lief speelkameraardje bij gekregen.

Hij zat veel in de kinderbox en Alex lag dan in 'n wieg naast hem te slapen.

Na een tijdje moest Jozef samen met zijn ouders naar het Radboud Ziekenhuis te

Nijmegen, in de provincie Gelderland gelegen.

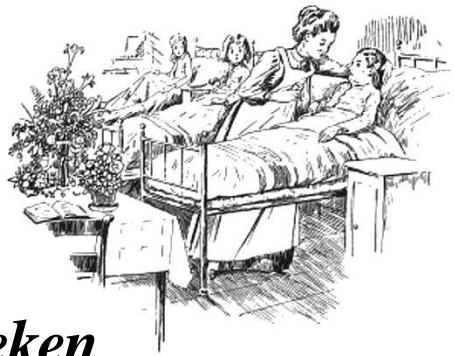
Daar werd bekeken wat er het beste gedaan kon

*worden, om te zorgen dat Jozef kon lopen.
Hij liep na ruim twee jaar nog niet en normaal
gesproken lopen jongetjes rond die tijd.
Zelfs aan een tafel staan, was voor hem nog
bijna niet mogelijk.
Er waren twee mogelijkheden om er wat aan te
doen, namelijk opereren in de hersenen of aan
zijn benen.
Aan z'n hersenen zou wel heel erg riskant zijn,
zei de dokter, want hij wist namelijk niet of
Jozef dat zou overleven.
Daarom werd er besloten, dat hij geopereerd
zou worden aan allebei de achillespezen.
Dit werd gedaan op de plek achter zijn knieën,
want daar kon hij ze verlengen.
Deze operatie is toen uitgevoerd door chirurg
Sansorgi, die erbij vermeldde, dat misschien op
18 jarige leeftijd, dit nog eens moest gebeuren.
Toen Jozef geopereerd was, werd hij in een gips
bad gezet en door twee zusters vast gehouden.*

Zo kon hij dan even recht blijven staan, tot het gips hard was geworden.

Op dat moment was Jozef ruim 2½ jaar oud en het mocht ook nog niet eerder worden gedaan, zei de chirurg.

De groei van hem zou anders in zijn eerste twee levensjaren ernstig belemmerd worden.

Hij heeft toen minstens zes weken in 't Radboud Ziekenhuis in Nijmegen gelegen, op de afdeling orthopedie.

Vroeger moest je namelijk in het ziekenhuis blijven, totdat er 't gips afgehaald werd en dat ze begonnen met de therapie om te leren lopen.

De dag dat Jozef naar huis mocht, werd hij opgehaald door zijn vader Stefano.

Nu nog eerst even langs chirurg Sansgori en daar zou de vader van Jozef te horen krijgen, wat er verder moest gebeuren.

Daarna mocht de fysiotherapie over genomen

worden, door het dichterbij huis gelegen Elisabeth Ziekenhuis te Venray.

De controle werd dan ook gedaan door een kinderarts, dokter Baal van dat ziekenhuis.

Hij moest wel één keer per jaar terugkomen in het Radboud Ziekenhuis.

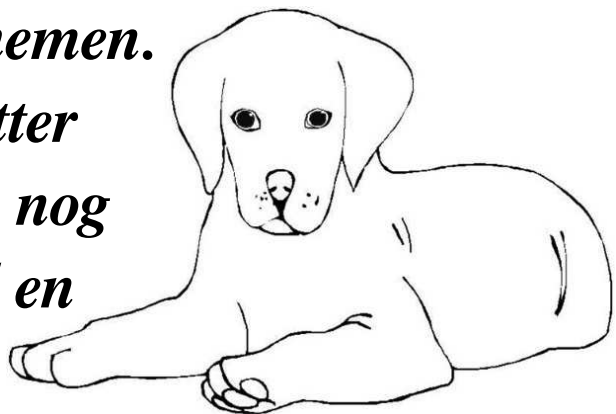
Jozef kreeg na enige tijd ook spalken aangemeten, die hij de hele nacht in bed moest blijven dragen.

Deze heeft hij tot zijn 13de jaar moeten dragen.

Het ging steeds beter met Jozef, want op de therapie hadden therapeuten hem zover gekregen, dat hij rond z'n vierde levensjaar zelfstandig kon lopen.

Stefano en Hendrica hadden ook besloten, om binnenkort 'n hond te nemen.

Ze hadden een Ierse Setter gekocht en die was toen nog maar twaalf weken oud en kreeg de naam, Gizmo.

*Als zij binnen was, speelde Jozef er veel mee.
In de nachten lag ze in z'n eigen hondenmand.
Toen zij zes maanden was, kreeg ze een eigen
hondenverblijf vlakbij de kippenfarm, zodat
Gizmo zich goed kon laten horen als er iemand
op 't erf kwam.*

*In die tijd moest Jozef ook naar de oogarts in
het ziekenhuis te Venray.*

*Daar werd door de arts geconstateerd, dat hij
een bril zou moeten gaan dragen.*

*Het zou later blijken, dat hij voor altijd een bril
zou moeten hebben.*

*Links had Jozef een lui oog en rechts zag hij
maar voor 75%.*

*Nu kon hij gelukkig ook naar de kleuterschool
„St. Oda” in Ysselsteyn.*

*Hij is toen in september van 't jaar 1964, naar
de eerste klas van de kleuterschool gegaan.*

*Hendrica bracht Jozef met de fiets naar school
en rond half twaalf kwam ze hem ook weer*

ophalen, om thuis te gaan eten.

Om kwart over een 's middags, werd Jozef dan terug naar school gebracht en om drie uur weer opgehaald.

Behalve de woensdagmiddag, want dan hadden namelijk alle kinderen 'n vrije middag.

Helaas werd hij op deze school veel gepest, omdat de andere kinderen zagen dat Jozef minder goed kon lopen, dan zijzelf.

Hij had daardoor dus ook weinig vrienden, maar hield zich toch goed staande tegenover de andere kinderen van zijn klas.

Thuis had Jozef het goed naar z'n zin, want daar kon hij gelukkig heel leuk met zijn broertje Alex spelen, die ook alweer drie jaar was geworden.

Iedere woensdagmiddag moest Jozef wel naar de therapie in Venray blijven gaan, omdat hij dat nog nodig had om beter te leren lopen.

In die tijd was er in Ysselsteyn nog geen

praktijk voor fysiotherapie, want deze waren toen nog alleen maar in 't ziekenhuis gevestigd. Op een zekere dag waren zijn ouders op het land aardbeien aan het plukken en barstte er een hevige regenbui los.

Ze wilde naar binnen gaan, maar konden Jozef niet meteen vinden.

Na enige tijd zoeken, vonden ze hem tussen de rijen aardbeienplanten, want daar lag hij rustig te slapen.

Dus met z'n drieën drijfnat gauw naar binnen en daar zorgde Hendrica ervoor, dat iedereen drogen kleren aan kreeg.

Toen kregen de twee kinderen en haar man Stefano van Hendrica iets warmes te drinken, zodat ze zich weer lekker op konden warmen.

Het 2de broertje van Jozef

Het was alweer Kerstmis in het jaar 1964 en zijn moeder Hendrica zou gauw het derde kind gaan krijgen.

De baby zou binnen enkele weken ter wereld komen en dus moest zijn moeder het even wat rustig aan gaan doen, zei de huisarts.

Op 10 januari van het jaar 1965, moest ze naar het Elisabeth Ziekenhuis in Venray, omdat haar vliezen waren gebroken en de bevalling te lang op zich liet wachten.

Op 11 januari is de baby geboren en het was wederom een kerngezonde zoon.

Deze zoon heeft de roepnaam: Stefan krijgen, omdat hij naar zijn vader is vernoemd.

Hendrica mocht na 'n dag weer naar huis, maar moest het wel een tijdje rustig aan blijven doen, zei de arts in het ziekenhuis.

Jozef zat in die tijd nog op de eerste klas van de kleuterschool en had jammer genoeg weinig vriendjes, maar vond het op deze school ook niet echt leuk.

Op school werd in die tijd, als je jarig was, ook door de juffrouw iets lekkers uit gedeeld, wat de ouders hadden gebracht.

Begin maart werd er ook begonnen met de bouw van de tweede kippenfarm.

Als deze farm klaar was, zouden er bijna 6000 kippen in kunnen.

Deze kippenfarm werd nu van hout gemaakt en zou rond de zomer klaar moeten zijn.

De kippen zouden namelijk in de eerste week van augustus komen, dus was het hard werken geblazen, om op tijd klaar te zijn.

Het is inderdaad gelukt, om de farm op tijd klaar te hebben.

De schoolvakantie van deze zomer naderde en dan werd er bekeken, of je over mocht naar een volgende klas van de kleuterschool.

In de laatste week van de zomervakantie, dus eind augustus, zijn toen de kippen gebracht.

Nu had Stefano de vader van Jozef, in totaal bijna 9000 kippen en ruim honderd varkens op hun boerderij.

Jozef is ook mee over gegaan naar de volgende klas en zijn ouders hoopte, dat het nu wel wat beter zou gaan met zijn klasgenootjes.

Dat bleek inderdaad ook zo te wezen, maar er waren toch nog steeds kinderen die hem bleven pesten, omdat Jozef anders liep dan zijzelf.

Dat jaar ging zijn broer Alex, ook naar de eerste klas van deze kleuterschool in Ysselsteyn.

Nu werd zijn broertje en hij door hun moeder, op de fiets naar school gebracht en gehaald.

Alex had geen last van pesterijtjes van zijn klasgenootjes, omdat hij geen beperkingen had met lopen en dus wel werd getolereerd.

Zijn broertje probeerde tijdens het spelen op 't schoolplein hem wel te ondersteunen.

Nadat Jozef van de kleuterschool de tweede klas had door lopen, mocht hij naar de eerste klas van de lagere school, ook in Ysselsteyn.

Hij was alweer zes jaar oud en kon ondanks zijn beperkingen met lopen, toch redelijk in de klas mee komen.

Het eerste jaar van de lagere school, bracht zijn moeder hun tweetjes nog naar school, maar ze moesten dan wel eerder er zijn en konden dan pas een kwartiertje later naar huis als ze gewend waren.

De lagere school begon namelijk een kwartier eerder en was ook een kwartier later uit.

Gelukkig was 't elke woensdag alleen 's morgens, want op de lager school had dan

*die middag ook iedereen altijd vrij.
Jozef moest ook nog steeds fysiotherapie blijven volgen, om beter te kunnen leren lopen.
Er was ondertussen gelukkig een praktijk gekomen tussen Venray en Ysselsteyn.
Deze lag langs de Deurneseweg en daar ging Jozef voortaan heen.
Hij moest ook nog ieder jaar één keer op controle komen in het Radboud Ziekenhuis en twee keer in het ziekenhuis te Venray.
Met de gymlessen deed Jozef nooit mee, want dat was voor hem veel te zwaar en vermoeiend.
Toen het einde van het eerste schooljaar van de lagere school naderde, kregen de ouders van Jozef te horen, dat hij goed zijn best had gedaan en over kon naar de 2de klas.
Eind augustus is hij dus in die klas gekomen en kregen nu ook één keer per week, 'n uurtje godsdienstles van de pastoor uit Ysselsteyn.*

Jozef moest dan wel vóór dat hij de communie zou gaan doen, wel acht jaar zijn geworden. Hij ging zich dus ook goed voorbereiden, om de „Heilige Communie” te kunnen gaan doen. Dit deed hij samen met andere klasgenootjes. De communie doet men namelijk altijd in de tweede klas van de lagere school. In dat jaar kreeg iedereen ook voor het eerst zwemles, maar iedereen werd dan met een bus van busonderneming Van Ham uit Venray naar ‘t zwembad in Venray gebracht. Daar kregen de leerlingen één uur zwemmen in het buitenbad met mooi weer. Met slecht weer kreeg de kinderen les in het binnenbad, maar dan moest iedereen vaak op z’n beurt wachten. Dit bad was namelijk veel kleiner, dan het heerlijke buitenbad. In dat jaar konden kinderen van de tweede klas het zwemdiploma A halen, maar Jozef heeft dit

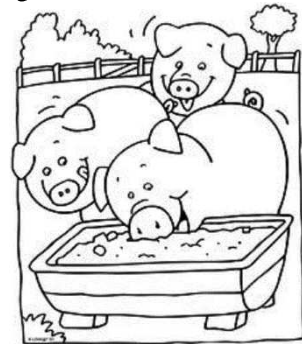
niet kunnen volbrengen.

In het begin van 't jaar 1969, werd begonnen met het aanbouwen van een varkensstal aan de stal die er al stond.

Stefano had al een stal met ruim honderd varkens en er kwamen er als de nieuwe stal klaar was, nog 380 stuks bij.

Deze stal is in december van 't zelfde jaar nog in gebruik genomen.

Nu had de vader van Jozef dus ruim 480 varkens en bijna 9000 kippen te verzorgen.

Hij heeft dat schooljaar wel met andere leerlingen samen, de „Heilige Communie” in de „St. Oda” kerk te Ysselsteyn gedaan.

Dat werd meestal op het einde van 't schooljaar gedaan, in de maand april.

Thuis heeft Jozef die zondag dan ook een feestje gehad, want dit deden veel ouders voor hun communicantjes.

Deze dag waren er ook de ooms en tantes bij. Stefano en Hendrica hadden ook hun ouders uitgenodigd, om op het feestje van hun zoon te komen en zij waren er toen natuurlijk ook.

Op deze dag kreeg hij ook een cadeau van zijn ouders en dat was een mooie blauwe fiets.

Jozef kon nu leren fietsen en 't bleek dat hij dit ook gauw kende.

Het betekende wel, dat Jozef voortaan iedere zondag met zijn vader Stefano naar de kerk in Ysselsteyn moest en aan het einde van elke viering een hostie zou krijgen.

In maart moest Hendrica wel weer naar het ziekenhuis, want er was nog een baby opkomst. Afgelopen keer ging dat ook niet zoals 't hoorde en daarom vond de gynaecoloog het beter, dat ze nu ook maar in 't ziekenhuis zou bevallen. De baby werd op 17 maart van het jaar 1969 geboren en 't was nu een meisje.

Deze baby zou de roepnaam Maria krijgen en 't was een nakomertje, want er zat vier jaar tussen hun zoon Stefan en haar.

Vroeger zaten er namelijk bijna nooit zoveel jaren tussen twee geboortes van 'n baby.

Dat schooljaar heeft Jozef verder helemaal afgemaakt met goede punten.

Hij is toen dus over gegaan naar de derde klas van de lagere school.

Op deze klas heeft Jozef niet lang meer gezeten, want hij zou naar een andere school gaan.

Naar school in Zuid-Limburg

Nu was de dag gekomen, om afscheid te nemen van de lagere school St. Oda te Ysselsteyn en dat gebeurde op de laatste vrijdagmiddag, vóór de herfstvakantie.

Jozef zou nu naar een andere school gaan, waar men iedereen meer aandacht kon geven.

Nu was de maandag na deze herfstvakantie aangebroken, dus moest hij zich klaar maken om naar een nieuwe school in Zuid-Limburg te kunnen vertrekken.

Op die dag zouden namelijk de ouders van hem en een broer van Stefano, Jozef met de auto naar deze school brengen.

Hij zou dan ieder week van maandag tot

*vrijdag in Zuid-Limburg op school blijven.
De mytylschool heette: „Franciscusoord” en
die ligt in Houthem st. Gerlach in de gemeente
Valkenburg bij Maastricht.
Daar aangekomen, kregen Jozef en zijn ouders
een rondleiding door de school.
Ook werd ‘t paviljoen waar hij door de week
zou gaan logeren bezocht.
Ze kregen ook de klas waar hun zoon les zou
gaan krijgen te zien.
Nadat alles besproken was, namen zij afscheid
van hem en gingen naar huis.
In de eerste week zou Jozef verschillende testjes
krijgen, zodat men kon bekijken wat ze voor
hem konden gaan betekenen.
Zo was natuurlijk de eerste school dag al gauw
voorbij en Jozef erg moe.
Op deze school zou hij ook onder de les,
regelmatig fysiotherapie gaan krijgen.
Vaak zou dat in ‘t zwembad gebeuren, omdat*

het daar makkelijker gaat, om spieren soepel te krijgen en te houden.

Daar kreeg men ook regelmatig therapie, die een therapeut voor iemand moet doen, omdat hij of zij dat zelf niet kan.

De eerste week was gauw voorbij en dus op vrijdag konden om 16.30 uur de busjes voorrijden, zodat iedereen naar huis kon worden gebracht.

Deze busje waren van het taxibedrijf Nazeman uit Houthem st. Gerlach.

Bij dat bedrijf hadden ze allemaal busje van het merk: Hanomag.

Toen ze allemaal waren ingestapt en er ook een begeleider in het busje zat, kon de chauffeur gelukkig gaan rijden.

De chauffeur die Jozef naar huis bracht, was namelijk de baas van 't taxibedrijf, meneer Nazeman zelf.

Jozef was van de personen in zijn busje, altijd

als laatste aan de buurt en dan kwam hij pas om 18.30 uur thuis.

Dan hadden zij ook al zes andere kinderen op verschillende plekken in Limburg afgezet.

De eerste persoon werd thuis gebracht en dat was in de plaats Haalen.

Dan gingen ze via de Napoleonsweg naar 't dorpje Kessel-Eik, waar de tweede persoon thuis werd afgezet.

Vandaar op naar Tegelen bij Venlo, waar het derde kind thuis werd gebracht.

Van daaruit vertrokken ze naar het dorp Grubbervorst, waar de volgende persoon thuis werd afgezet en men verder ging naar Horst.

De persoon uit die plaats, zat bij Jozef in het paviljoen en hem zette ze ook voor de deur af.

Deze jongen zat ook in de klas van hem en heette: Willie Jansbeecken.

Nu zaten we nog met twee kinderen, de chauffeur en een begeleider in het busje.

*Een persoon moest nu eerst naar Venray
gebracht worden en dan was als laatste Jozef
aan de beurt.*

*Hij kwam dus daarom pas zo laat thuis aan.
Eenmaal thuis aangekomen, werd Jozef door
het gezin hartelijk welkom geheten.*

*Daarna stond er een heerlijke maaltijd voor
iedereen klaar en dat zou voortaan iedere
vrijdag zo zijn.*

*In dat eerste weekend thuis, mocht Jozef veel
met zijn twee broertje spelen, want zijn zusje
was daar nog te klein voor.*

Het zusje was ondertussen ook alweer

